

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 września 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 września 2015

Administracinė byla Nr. A502-2696/2011 Procesinio sprendimo kategorija 16.5

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2011 m. gruodžio 15d. Vilnius .

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Drigoto (pranešėjas), Ričardo Piličiausko (kolegijos pirmininkas) ir Dainiaus Raižio, sekretoriaujant Alinai Dokutovičienei, viešame teismo posėdyje apeliacine tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal atsakovo Nacionalinės teismų administracijos apeliacini skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2010 m. gruodžio 27 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjos **Teodoros Staugaitienės** skundą atsakovams Nacionalinei teismų administracijai, Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir Lietuvos valstybei, atstovaujamai Lietuvos Respublikos Vyriausybės, dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo.

Teisėjų kolegija nustatė:

Pareiškėja Teodora Staugaitienė (toliau - ir pareiškėja) kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą prašydama:

1. įpareigoti Nacionalinę teismų administraciją (toliau - ir atsakovas) pareiškėjai mokėti **6 235,76 Lt dydžio teisėjų valstybinę pensiją**, atitinkamai taikant teisės aktus, nustatančius laikiną pensijų mažinimą dėl itin sunkios ekonominės ir finansinės valstybės padėties, nurodyto dydžio pensiją mokėti iki to laiko, kol įsigalios atitinkamos įstatymo normos dėl teisėjų valstybinių pensijų dydžio, įskaitant pensijas, skiriamas asmenims, buvusiems Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau - ir Konstitucinis Teismas) teisėjais Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (toliau - ir Konstitucija) nustatytą visą devynerių metų kadenciją;
2. priteisti iš Nacionalinės teismų administracijos **2 813,19 Lt**;
3. priteisti iš Lietuvos valstybės, atstovaujamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau - ir Vyriausybe), **154873,58 Lt ir 5 proc. dydžio metines palūkanas** nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo iki jo visiško įvykdymo;
4. įpareigoti Vyriausybę išmokėti iš Lietuvos valstybės priteistą teisėjų valstybinės pensijos sumą ir palūkanas.

Skunde ir patikslintame skunde (b. 1. 2-8; 75-81; 92) pareiškėja paaikšino, kad nuo 1990 m. kovo 11 d. dirbo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja; 1993 m. kovo 18 d. - 2002 m. kovo 21d. buvo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėja; pasibaigus Konstitucinio Teismo teisėjo devynerių metų kadencijai Lietuvos Respublikos Seimo (toliau - ir Seimas) 2002 m.

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 września 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 września 2015

spalio 3 d. nutarimu Nr. IX-1117 buvo vėl paskirta Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja; iš šių pareigų nuo 2007 m. rugsėjo 24 d. atleista, sulaukus Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo (toliau - ir VSDPĮ) nustatyto senatvės pensijos amžiaus. VSDPĮ I straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinio teismo, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo, kitų Lietuvos bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjai bei nuo Lietuvos paskirti ar išrinkti bet kokio tarptautinio teismo teisėjai, atitinkantys šio įstatymo 3 straipsnio sąlygas, turi teisę į teisėjų valstybinę pensiją. Pareiškėja pažymėjo, kad ji atitinka šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytas sąlygas.

Pareiškėja nurodė, kad atsakovo direktoriaus 2007 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. 9FB - 14 „Dėl teisėjų valstybinės pensijos skyrimo T. Staugaitienei“, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo (toliau – ir Teisėjų valstybinių pensijų įstatymas, TVPĮ) 5 straipsniu, 6 straipsnio 2 dalies 1 punktu ir 7 straipsnio 1 dalimi, Teisėjų valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatais, patvirtintais Vyriausybės 2003 m. sausio 21 d. nutarimu Nr. 68, bei atsakovo direktoriaus įsakymu sudarytos Teisėjų valstybinių pensijų skyrimo komisijos 2007 m. lapkričio 15 d. išvada Nr. 57, pareiškėjai, susumavus stažą, įgytą Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo ir Konstitucinio Teismo teisėjo pareigas, buvo paskirta 3470,62 Lt teisėjų valstybinė pensija, apskaičiuota pagal paskutinius penkerius metus Lietuvos Aukščiausiajame Teisme jos gautą darbo užmokestį. Atsakovas 2007 m. lapkričio 22 d. raštu informavo, kad paskirtoji pensija bus mokama pritaikius TVPĮ 6 straipsnio 3 dalyje numatytą ribojimą (t. y. paskirtos teisėjų valstybinės pensijos ir jos gaunamos valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos suma negalės viršyti šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,5 dydžio). Atsakovas netenkino pareiškėjos prašymo įgytą maksimalų Konstitucinio Teismo teisėjo devynerių metų darbo stažą laikyti pagrindu taikyti TVPĮ 6 straipsnio I dalį, pagal kurią šiame įstatyme nustatyta maksimalų, ne mažesnį kaip 20 metų, teisėjo darbo stalą turintiems asmenims teisėjų valstybinė pensija apskaičiuojama iš paskutinių 5, prieš nustojant eiti teisėjo pareigas, metų teisėjo gauto darbo užmokesčio vidurkio ir skiriama 45 proc. šio dydžio.

Konstitucinis Teismas 2010 m. birželio 29 d. nutarime inter alia pripažino, kad TVPĮ 6 straipsnio I dalis ta apimtimi, kuria įtvirtinant maksimalų teisėjų valstybinės pensijos dydį nėra atsižvelgta į atskirų teismų sistemų ypatumus, taip pat šio įstatymo 6 straipsnio 2 dalis, kurioje nustatyti teisėjų valstybinės pensijos dydžiai bei jų apskaičiavimo tvarka, ir 6 straipsnio 3 dalis, kurioje nustatytas apskaičiuotos teisėjų valstybinės pensijos kartu su valstybinėmis socialinio draudimo pensijomis bei kitomis valstybinėmis pensijomis vienam asmeniui dydžio ribojimas, prieštarauja Konstitucijos 109 straipsnio 2 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui. Konstitucinis Teismas taip pat konstatavo, kad TVPĮ 6 straipsnio dalyje įtvirtinant teisėjų valstybinių pensijų apskaičiavimo tvarką ir maksimalų jos dydį nebuvo atsižvelgta į specifinį Konstitucinio Teismo, kaip savarankiškos teismų sistemos, konstitucinį statusą, inter alia į tai, kad Konstitucinio Teismo teisėjai yra skiriami devyneriems metams ir tik vienai kadencijai, ir taip yra pažeistos iš Konstitucijos, inter alia jos 109 straipsnio 2 dalies, kylantis reikalavimas diferencijuoti teisėjų socialines (materialines) garantijas pagal tai, kokios teismų sistemos teisėjams jos yra

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 września 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 września 2015

nustatomos, paneigtas iš konstitucinio teisinės valstybės principo kylantis teisingumo imperatyvas. TVPĮ 6 straipsnio I dalis pripažinta prieštaraujanti Konstitucijai ta apimtimi, kuria įtvirtinant maksimalų teisėjų valstybinės pensijos dydį nėra atsižvelgta į atskirų teismų sistemų ypatumus.

Pareiškėja nurodė, kad jai priklausančios teisėjų valstybinės pensijos dydis nustatytas ir ši pensija mokama pagal Konstitucijai prieštaraujančias TVPĮ 6 straipsnio nuostatas. Taip yra pažeista pareiškėjos teisė gauti tokią teisėjų valstybinę pensiją, kuri atitiktų išskirtinį Konstitucinio Teismo statusą konstitucinėje teisminės valdžios sistemoje ir ypatingą Konstitucinio Teismo teisėjo statusą.

Vadovaujantis Konstitucijos 107 straipsnio I dalimi teisės aktas negali būti taikomas nuo tos dienos, kai oficialiai paskelbiamas Konstitucinio Teismo nutarimas, kad šis aktas prieštarauja Konstitucijai. Po Konstitucinio Teismo nutarimo įsigaliojimo, atnaujinęs sustabdytos bylos nagrinėjimą, teismas priima sprendimą to teisės akto netaikyti. Tokiais atvejais Konstitucinio Teismo nutarimas veikia retroaktyviai, nes juo sukurta nauja teisinė situacija veikia anksčiau susiformavusius teisinius santykius. Konstitucinio Teismo nutarimai taip pat yra bylų nagrinėjimo teismuose šaltiniai (Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 33 straipsnio 2 dalis, toliau - ir Teismų įstatymas, TI). Visus bendrosios kompetencijos teismus - Lietuvos Aukščiausiąjį Teismą, Lietuvos apeliacinį teismą, apygardų ir apylinkių teismus, taip pat specializuotus teismus (Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą ir apygardų administracinius teismus) saisto Konstitucijos 107 straipsnyje įtvirtintas Konstitucinio Teismo sprendimų jo kompetencijai priskirtais klausimais galutinumas ir neskundžiamumas (Konstitucinio Teismo 2006 m. birželio 6 d. nutarimas). Taigi Konstituciniam Teismui pripažinus TVPĮ 6 straipsnio I, 2, 3 dalių nuostatas prieštaraujančiomis Konstitucijai, šią administracinę bylą nagrinėjantis teismas šių nuostatų, pagal kurias buvo nustatytas pareiškėjai paskirtos teisėjų valstybinės pensijos dydis ir ribojamas jos mokėjimas, taikyti negalės, o atsiradusią teisinio reguliavimo spragą privalės užpildyti ad hoc, tiesiogiai taikydamas Konstituciją - jos 109 straipsnio 2 dalį, konstitucinį teisinės valstybės principą. Pareiškėja taip pat rėmėsi ir Konstitucinio Teismo 2003 m. gruodžio 30 d., 2007 m. birželio 7 d., 2007 m. birželio 7 d., 2007 m. spalio 22 d., 2010 m. birželio 29 d. nutarimais, 2005 m. rugsėjo 20 d., 2006 m. rugpjūčio 8 d., 2008 m. vasario 1 d. sprendimais, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau - ir LVAT) 2004 m. kovo 1 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. A12-219/2004, 2004 m. kovo 18 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. A12-64/2004.

Pareiškėja pažymėjo, kad atsakovo duomenimis, teisėjų valstybinė pensija, ją apskaičiuojant iš pareiškėjos, kaip Konstitucinio Teismo teisėjos, vidutinio darbo užmokesčio ir taikant TVPĮ 6 straipsnio I dalyje nustatytą maksimalų procentinį dydį (45 proc.), būtų 6235,76 Lt. Iš Konstitucijos kylanti pareiškėjos, išdirbusios Konstitucinio Teismo teisėja visą (maksimalią) devynerių metų kadenciją, teisė gauti išskirtinį Konstitucinio Teismo statusą konstitucinėje teisminės valdžios sistemoje ir ypatingą Konstitucinio Teismo teisėjo konstitucinį statusą

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 września 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 września 2015

atitinkančio dydžio teisėjų valstybinę pensiją turi būti ginama pagal Konstitucijos 109 straipsnio 2 dalį ir konstitucinį teisinės valstybės principą nuo šios teisės pažeidimo dienos.

Pareiškėja nurodė, kad atsakovo direktoriaus 2009 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 9FB-59-(4.46) jai nuo teisės į teisėjų valstybinę pensiją atsiradimo dienos paskirta perskaičiuota -4 018,56 Lt dydžio teisėjų valstybinė pensija, tačiau išmokama tik jos dalis (šiuo metu- 956,58 Lt), nes teisėjų valstybinė pensija ribojama taikant TVPI 6 straipsnio 3 dalį, pagal kurią teisėjų valstybinės pensijos ir pagal kitus įstatymus paskirtų pensijų (valstybinių ir valstybinių socialinio draudimo pensijų) suma vienam asmeniui negali viršyti užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama teisėjų valstybinė pensija, Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,5 dydžio.

Pareiškėjos teisė gauti atitinkamo dydžio teisėjų valstybinę pensiją pažeidžiama ne tik dėl Konstitucijai prieštaraujančio teisinio reguliavimo, bet ir dėl to, kad atsakovas nuo 2010 m. sausio 1 d. netinkamai taiko įstatymus. Seimas 2009 m. gruodžio 8 d. pakeitė Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo (toliau - ir VPĮ) 3 straipsnį, jo 3 dalyje nustatytą maksimalų valstybinės pensijos dydį bei šios pensijos dydžio ir tam pačiam asmeniui paskirtų kitų valstybinių pensijų ir valstybinių socialinio draudimo pensijų bendros sumos vienam asmeniui maksimalų dydį sumažindamas nuo užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija, Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbto Šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,5 dydžio iki 1,3 dydžio. TVPI nuostata, kurioje numatytas maksimalus teisėjų valstybinės pensijos ir kitų asmens gaunamų pensijų dydis, keičiant VPĮ nuostata, nebuvo pakeista. Taigi pagal VPĮ maksimalus asmens valstybinės pensijos dydis bei maksimali šios pensijos ir kitų asmens gaunamų pensijų bendra suma negali viršyti užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija, Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbto Šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,3 dydžio, o pagal TVPI teisėjų valstybinės pensijos ir pagal kitus įstatymus paskirtų pensijų suma negali viršyti minėto 1,5 dydžio. TVPI VPĮ atžvilgiu yra lex specialis. Tai pažymėta ir Konstitucinio Teismo 2010 m. birželio 29 d. nutarime. Atsakovas nuo 2010 m. sausio 1 d. pareiškėjai mokėtiną teisėjų valstybinės pensijos sumą nustatė neteisėtai taikydamas dydį „1,3“, o ne „1,5“. Konstitucinis Teismas prieštaraujančiu Konstitucijai pripažino ir VPĮ 3 straipsnio 3 dalyje nustatytą teisinį reguliavimą ta apimtimi, kuria jis apima teisėjų valstybines pensijas (2010 m. birželio 29 d. nutarimo rezoliucinės dalies 4 punktas).

Pareiškėja atkreipė dėmesį, kad atsakovas skiria ir moka teisėjų valstybinę pensiją (TVPI 7 straipsnis). Pagal Konstitucijai prieštaraujančias TVPI nuostatas atsakovo apskaičiuotos teisėjų valstybinės pensijos per laikotarpį nuo 2007 m. rugsėjo 24 d. (t. y. nuo teisės į šią pensiją atsiradimo dienos) iki 2010 m. rugsėjo 30 d. imtinai, taikant Konstitucijai prieštaraujanti šios pensijos dydžio ribojimą ir nuo 2010 m. sausio 1 d. ją sumažinus pagal Socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinąjį įstatymą pareiškėjai išmokėta 57 031,25 Lt (iki 2009 m. gruodžio 31 d. - 47 828,96 Lt, nuo 2010 m. sausio 1 d. - 9 202,29 Lt). Atsakovo skaičiavimu, jeigu pareiškėjai skiriama teisėjų valstybinė pensija būtų 45 proc. vidutinio darbo užmokesčio, gauto esant Konstitucinio Teismo teisėja, dydžio, tai iki 2009 m. gruodžio 31 d., netaikant teisėjų valstybinės pensijos ribojimo, turėtų būti išmokėta 169 820,53 Lt, o nuo 2010 m. sausio 1 d., šią pensiją sumažinus pagal Socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinąjį įstatymą, -44

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 września 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 września 2015

897,49 Lt, iš viso turėtų būti išmokėta 214 718,02 Lt Skirtumas tarp realiai išmokėtos ir pagal Konstituciją turėtos išmokėti sumos yra 157 686,77 Lt. { šią sumą įskaičiuota ir 2 813,19 Lt teisėjų valstybinės pensijos nepriemoka, atsiradusi dėl to, kad atsakovas, išmokėdamas teisėjų valstybinę pensiją, nuo 2010 m. sausio 1 d. taikė neteisingą ribojimo dydį „1,3“, o ne „1,5“. Likusi už laikotarpį nuo 2007 m. rugsėjo 24 d. iki 2010 m. rugsėjo 30 d. imtinai sumokėtos teisėjų valstybinės pensijų dalis (154 873,58 Lt) priteistina iš atsakovo Lietuvos valstybės. Pareiškėja pažymėjo, kad prieštaravimą tarp Konstitucijos ir TVPĮ turėjo pareigą pašalinti Lietuvos valstybė.

Atsakovas Nacionalinė teismų administracija su pareiškėjos skundu nesutiko ir prašė atmesti skundą kaip nepagrįstą.

Atsiliepimuose (b. I, 17-18; 85-87) nurodė, kad oficialiai paskelbus Konstitucinio Teismo nutarimą 2010 m. lapkričio 16 d. k iki šios dienos nesant naujo teisinio reguliavimo, t. y. įstatymų leidėjui nepašalinus po Konstitucinio Teismo nutarimo įsigaliojimo atsiradusių lacunae legis, atsakovas neturi teisinių galimybių skirti, mokėti ir/ ar perskaičiuoti tokių valstybinių pensijų, kurios atitiktų Konstitucijoje įtvirtintus principus. Atsakovas neneigia pareiškėjos teisės gauti teisėjų valstybinę pensiją, tačiau, kol nėra Konstituciją atitinkančio teisėjų pensinio aprūpinimo teisinio reglamentavimo, t. y. kol nėra teisės aktais nustatyta, kaip turėtų būti skaičiuojamos/ perskaičiuojamos pensijos, atsakovas negali perskaičiuoti ir mokėti tokio teisėjų valstybinės pensijos dydžio, kokio prašo pareiškėja. Nacionalinė teismų administracija pažymėjo, jog atsižvelgiant į susiklosčiusią situaciją bei siekiant užtikrinti viešojo administravimo subjekto iš Konstitucijos ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo kylandžių funkcijų, susijusių su teisėjų socialinėmis garantijomis nutrūkus jų įgaliojimams, tinkamą įgyvendinimą, bei vadovaujantis teisėtų lūkesčių principu, buvo priimtas atsakovo direktoriaus 2010 m. lapkričio 17d. įsakymas Nr. 9FB-10-(4.46) „Dėl teisėjų valstybinių pensijų“, kuriuo nurodyta mokėti teisėjų valstybines pensijas pagal teisinį reglamentavimą, galiojusį iki Konstitucinio Teismo 2010 m. birželio 29 d. nutarimo įsigaliojimo dienos. Šis sprendimas galios kol bus priimti Konstituciją atitinkantys teisėjų valstybinių pensijų skyrimą ir mokėjimą reglamentuojantys teisės aktai.

II.

Vilniaus apygardos administracinis teismas 2010 m. gruodžio 27 d. sprendimu pareiškėjos Teodoros Staugaitienės skundą tenkino iš dalies: įpareigojo Nacionalinę teismų administraciją Teodorai Staugaitienei mokėti 6 235,76 Lt dydžio teisėjų valstybinę pensiją, atitinkamai taikant teisės aktus, nustatančius laikiną pensijų mažinimą dėl itin sunkios ekonominės ir finansinės valstybės padėties. Nurodyto dydžio pensiją mokėti iki to laiko, kol įsigalios atitinkamos įstatymo normos dėl teisėjų valstybinių pensijų dydžio, įskaitant pensijas, skiriamas asmenims, buvusiems Konstitucinio Teismo teisėjais Konstitucijoje nustatytą visą devynerių metų kadenciją; priteisė Teodorai Staugaitienei iš Nacionalinės teismų administracijos 2813,19Lt neišmokėtos teisėjo valstybinės pensijos. Priteisė Teodorai Staugaitienei iš Lietuvos valstybės, atstovaujamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės, 154 873,58 Lt žalai atlyginti ir 5 procentų dydžio metines palūkanas nuo teismo sprendimo įsigaliojimo iki jo visiško įvykdymo.

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 września 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 września 2015

Teismas nustatė, kad Konstitucinis Teismas, atsižvelgdamas į tai, kad pagal Konstituciją ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymą, įstatymas (ar jo dalis) negali būti taikomas nuo tos dienos, kai oficialiai paskelbiamas Konstitucinio Teismo nutarimas, jog šis įstatymas (ar jo dalis) prieštarauja Konstitucijai, pabrėžė, kad jeigu Konstitucinio Teismo nutarimas šioje bylojebūtų oficialiai paskelbtas iškart po jo viešo paskelbimo Konstitucinio Teismo posėdyje, susidarytų teisėjų valstybinių pensijų teisinio reguliavimo vakuumas, kuris iš esmės sutrikdytų teisėjų valstybinių pensijų skyrimą. Tuo pagrindu Konstitucinis Teismas nutarė, kad šis Konstitucinio Teismo nutarimas „Valstybės žiniuose“ turi būti oficialiai paskelbtas 2010 m, lapkričio 16d, Tačiau teisėjų valstybinių pensijų teisinio reguliavimo vakuumas iki šio nutarimo paskelbimo nebuvo užpildytas priimant Konstituciją atitinkančius teisės aktus teisėjų valstybinių pensijų reguliavimo srityje. Toks teisinis reguliavimas nėra sukurtas iki šiol.

Pagal TVPĮ 5 straipsnį, teisėjų darbo stažą teisėjų valstybinei pensijai gauti sudaro laikas nuo 1990 m. kovo 11 d., kurį asmuo dirbo teisėju Lietuvos teritorijoje veikiančiuose teismuose (Konstituciniame Teisme, bendrosios kompetencijos ar specializuotuose teismuose) arba nuo Lietuvos paskirtu ar išrinktu bet kokio tarptautinio teismo teisėju. TVPĮ 6 straipsnio I dalyje (Žin., 2002, Nr. 73-3088) nustatyta, kad asmenims, turintiems teisę gauti teisėjų valstybinę pensiją ir atitinkantiems šio įstatymo 3 straipsnyje nustatytas sąlygas bei įgijusiems ne mažesnę kaip 20 metų teisėjo darbo stažą, teisėjų valstybinė pensija apskaičiuojama iš paskutinių 5, prieš nustojant eiti teisėjo pareigas, metų teisėjo gauto darbo užmokesčio vidurkio ir skiriama 45 proc. šio dydžio. Konstitucinis Teismas 2010 m. birželio 29 d. nutarimu TVPĮ 6 straipsnio I dalį ta apimtimi, kuria įtvirtinant maksimalų teisėjų valstybinės pensijos dydį nėra atsižvelgta į atskirų teismų sistemų ypatumus, pripažino prieštaraujančia Konstitucijos 109 straipsnio 2 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui. TVPĮ 6 straipsnio 2 dalyje (Žin., 2002, Nr. 73-3088) buvo nustatyta, kad asmenims, turintiems teisę gauti teisėju valstybinę pensiją, bet neįgijusiems 20 metų teisėjo darbo stažo ir atitinkantiems šio įstatymo 3 straipsnyje nustatytas sąlygas, valstybinė teisėjų pensija skaičiuojama ir mokama taip:

1. asmenims, įgijusiems 15 ir daugiau metų teisėjo darbo stažą, teisėjų valstybinė pensija apskaičiuojama iš paskutinių 5, prieš nustojant eiti teisėjo pareigas, metų teisėjo gauto darbo užmokesčio vidurkio ir skiriama 35 proc. šio dydžio;
2. asmenims, įgijusiems 10 ir daugiau metų teisėjo darbo stažą, teisėjų valstybinė pensija apskaičiuojama iš paskutinių 5, prieš nustojant eiti teisėjo pareigas, metų teisėjo gauto darbo užmokesčio vidurkio ir skiriama 20 proc. šio dydžio;
3. asmenims, įgijusiems 5 ir daugiau metų teisėjo darbo stažą, teisėjų valstybinė pensija apskaičiuojama iš paskutinių 5, prieš nustojant eiti teisėjo pareigas, metų teisėjo gauto darbo užmokesčio vidurkio ir skiriama 10 proc. šio dydžio.

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 września 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 września 2015

Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad TVPĮ 6 straipsnio 3 dalyje (Žin., 2002, Nr. 73-3088) buvo numatyta, kad Šio straipsnio I ir 2 dalyse nustatyta tvarka apskaičiuotos teisėjų valstybinės pensijos ir pagal kitus įstatymus paskirtų pensijų (valstybinių ir valstybinių socialinio draudimo pensijų) suma vienam asmeniui negali viršyti užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama teisėjų valstybinė pensija, Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,5 dydžio. Pensijos dydžio ribojimą taiko teisėjų valstybines pensijas mokanti institucija. Konstitucinis Teismas 2010 m. birželio 29 d. nutarimu taip pat pripažino prieštaraujančiomis Konstitucijai TVPĮ 6 straipsnio 2 ir 3 dalis. Konstitucinis Teismas 2010 m. birželio 29 d. nutarime pabrėžė, kad iš Konstitucijos kylantis teismų priskyrimas ne vienai, bet kelioms (šiuo metu trims) teismų sistemoms ir jų suskirstymas į grandis suponuoja tai, kad įstatymų leidėjas turi įgaliojimus diferencijuoti teisėjų socialines (materialines) garantijas (atlyginimus, taip pat garantijas, teisėjams nustatytas (taikomas), kai nutrūksta jų įgaliojimai). Vadinasi, įstatymų leidėjas ne tik gali, bet ir turi diferencijuoti teisėjų socialines (materialines) pagal tai, kokios teismų sistemos ir kurios grandies teismo teisėjams jos yra nustatomos. Konstitucinis Teismas taip pat nurodė, kad Konstitucinio Teismo teisėjai nuo kitų bendrosios ir specializuotos kompetencijos teismų teisėjų skiriasi ir savo įgaliojimų trukmės aspektu. Pagal Konstituciją bendrosios kompetencijos teismų teisėjų, specializuotų teismų teisėjų įgaliojimų trukmę nustato TĮ. Pagal šiuo metu galiojantį TĮ bendrosios kompetencijos ir administracinių teismų teisėjai yra skiriami iki 65 metų amžiaus. Pagal Konstitucijos 103 straipsnio I dalį Konstitucinio Teismo teisėjai skiriami devyneriems metams ir tik vienai kadencijai. Konstitucinis Teismas pabrėžė, kad reguliuojant teisėjų socialinių (materialinių) garantijų nutrūkus teisėjo įgaliojimams santykius, inter alia diferencijuojant šias garantijas, turi būti atsižvelgiama į tai, kad iš Konstitucijos kyla teismų priskyrimas ne vienai, bet kelioms (šiuo metu trims) teismų sistemoms, iš kurių atskirą sistemą sudaro Konstitucinis Teismas, turintis savo ypatumų, inter alia Konstitucinio Teismo teisėjų kadencijos aspektu. Priešingu atveju, būtų nukrypta nuo konstitucinės tokių socialinių (materialinių) garantijų sampratos, pagal kurią teisėjų socialinės (materialinės) garantijos jas nustatant turi būti diferencijuojamos atsižvelgiant į tismų sistemos specifiškumą, teismų sistemų teisėjų statuso ypatumus. TVPĮ 6 straipsnio I dalyje nustatyti maksimalus teisėjų valstybinės pensijos dydis ir jo apskaičiavimo tvarka. Maksimalus teisėjų valstybinės pensijos dydis yra 45 proc. teisėjo gauto darbo užmokesčio, apskaičiuojamo iš paskutinių 5 prieš nustojant eiti teisėjo pareigas metų darbo užmokesčio. Teisę gauti maksimalaus dydžio teisėjų valstybinę pensiją turi asmenys, įgiję ne mažesnę kaip 20 metų teisėjo darbo stažą ir atitinkantys šio įstatymo 3 straipsnyje nustatytas sąlygas. Vertindamas TVPĮ 6 straipsnio I dalyje nustatytą teisinį reguliavimą jo atitikties Konstitucijai aspektu, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad pagal Konstituciją įstatymu gali būti nustatytas maksimalus teisėjų valstybinės pensijos dydis. Konstitucinis Teismas taip pat pabrėžė, kad nėra jokio teisinio pagrindo teigti, kad TVPĮ 6 straipsnio I dalyje nustatytas teisinis reguliavimas tuo aspektu, kuriuo jame yra inter alia nustatytas maksimalus teisėjų valstybinės pensijos dydis, t. y. 45 proc. teisėjo gauto darbo užmokesčio vidurkio, neatitinka iš Konstitucijos kylančių reikalavimų. Konstitucinis Teismas taip pat pažymėjo, kad pagal Konstitucijos 103 straipsnio I dalį Konstitucinio Teismo teisėjai skiriami devyneriems metams ir tik vienai kadencijai, todėl TVPĮ 6 straipsnio I dalyje nustatytas teisinis reguliavimas neapima asmenų, buvusių Konstitucinio Teismo teisėjais Konstitucijoje visą devynerių metų kadenciją ir turinčių tik devynerių metų Konstitucinio Teismo teisėjo darbo stažą. Konstitucinis Teismas konstatavo, kad TVPĮ 6 straipsnio I dalyje įtvirtinant teisėjų valstybinių pensijų apskaičiavimo tvarką ir maksimalų jos dydį nebuvo atsižvelgta į specifinį

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 września 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 września 2015

Konstitucinio Teismo, kaip savarankiškos teismų sistemos, konstitucinį statusą, inter alia tai, kad Konstitucinio Teismo teisėjai yra skiriami devyneriems metams ir tik vienai kadencijai, ir taip yra pažeistas iš Konstitucijos, inter alia jos 109 straipsnio 2 dalies, kylantis reikalavimas diferencijuoti teisėjų socialines (materialines) garantijas pagal tai, kokios teismų sistemos teisėjams jos yra nustatomos, todėl paneigtas iš konstitucinio teisinės valstybės principo kylantis teisingumo imperatyvas.

Konstitucinis Teismas 2010 m. birželio 29 d. nutarimu taip pat pripažino VPĮ 3 straipsnio 3 dalies (2009 m. gruodžio 8 d. redakcija) nuostatą „Kiekvienos šio įstatymo I straipsnio I dalies 1-5 punktuose nustatytos valstybinės pensijos dydžio ir tam pačiam asmeniui paskirtų pagal šio straipsnio I dalį valstybinių pensijų ir valstybinių socialinio draudimo pensijų bendra suma vienam asmeniui negali viršyti užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija, Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,3 dydžio" (2009 m. gruodžio 8 d. redakcija) ta apimtimi, kuria formuluotė „kiekvienos šio įstatymo I straipsnio I dalies 1-5 punktuose nustatytos valstybinės pensijos" apima šio įstatymo I straipsnio I dalies 5 punkte nustatytas teisėjų valstybines pensijas, prieštaraujančia Konstitucijos 109 straipsnio 2 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui. Konstitucinis Teismas pažymėjo, jog TVPĮ 6 straipsnio 3 dalyje nustatytas teisinis reguliavimas sudaro prielaidas susiklostyti ir tokioms teisinėms situacijoms, kai asmuo, buvęs teisėju, kurio valstybinių (kitų nei teisėjų valstybinė pensija) ir valstybinių socialinio draudimo pensijų suma viršija užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama teisėjų valstybinė pensija, Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,5 dydį arba yra nedaug mažesnė už šį dydį, teisėjų valstybinė pensija apskritai nebus mokama arba bus mokama nedidelė. Šios pensijos dalis, t. y. teisėjų valstybinė pensija gali tapti ne realia, o nominalia konstitucine teisėjo socialine (materialine) garantija nutrūkus jo įgaliojimams. Konstitucinis Teismas pabrėžė, kad TVPĮ 6 straipsnio 3 dalyje nustatytas teisinis reguliavimas paneigia teisėjų valstybinių pensijų, kaip iš Konstitucijos kylančios teisėjo socialinės (materialinės) garantijos nutrūkus jo įgaliojimams, esmę, paskirtį, sudaro prielaidas nukrypti nuo iš Konstitucijos, inter alia jos 109 straipsnio 2 dalies, konstitucinio teisinės valstybės principo kylančių reikalavimų.

Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad Seimas 2009 m. gruodžio 8 d. pakeitė VPĮ 3 straipsnį inter alia jo 3 dalyje nustatytą maksimalų valstybinės pensijos dydį bei šios pensijos dydžio ir tam pačiam asmeniui paskirtų kitų valstybinių pensijų ir valstybinių socialinio draudimo pensijų bendros sumos vienam asmeniui maksimalų dydį, sumažindamas nuo užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija, Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,5 dydžio iki 1,3 dydžio. Konstitucinis Teismas nurodė, kad TVPĮ nuostata, kurioje numatytas maksimalus teisėjų valstybinės pensijos ir kitų asmens gaunamų pensijų dydis, keičiant VPĮ nuostatą nebuvo pakeistas. Konstitucinis Teismas pabrėžė, kad pagal VPĮ maksimalus asmens valstybinės pensijos, inter alia teisėjų valstybinės pensijos, dydis bei maksimali šios pensijos ir kitų asmens gaunamų pensijų bendra suma negali viršyti užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija, Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbto Šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,3 dydžio, o pagal

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 września 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 września 2015

TVPĮ teisėjų valstybinės pensijos ir pagal kitus įstatymus paskirtų pensijų suma negali viršyti minėto 1,5 dydžio. Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad TVPĮ VPĮ atžvilgiu yra *lex specialis*.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja nuo 1990 m. kovo 11 d. dirbo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja, 1993 m. kovo 18d. - 2002 m. kovo 21 d. laikotarpiu buvo Konstitucinio Teismo teisėja, vėliau vėl paskirta Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja. Iš Lietuvos Respublikos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų ji atleista nuo 2007 m. rugsėjo 24 d. sulaukusi VSDPĮ nustatyto senatvės pensijos amžiaus. Atsakovo direktoriaus 2007 m. lapkričio 16d. įsakymu Nr. 9FB-14 „Dėl teisėjų valstybinės pensijas skyrimo T. Staugaitienei“ pareiškėjai, susumavus stažą, įgytą einant Aukščiausiojo Teismo teisėjo ir Konstitucinio- Teismo teisėjo pareigas, buvo paskirta 3 470,62 Lt teisėjų valstybinė pensija, apskaičiuota pagal paskutinius 5 metus Lietuvos Aukščiausiajame Teisme jos gautą darbo užmokestį (b. 1. 13), Atsakovo 2007 m. lapkričio 22 d. rašte nurodoma, kad paskirtoji pensija bus mokama pritaikius TVPĮ 6 straipsnio 3 dalyje numatytą ribojimą (t. y. paskirtos teisėjų valstybinės pensijos ir jos gaunamos valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos suma negalės viršyti šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,5 dydžio). Atsakovas netenkino pareiškėjos prašymo įgytą maksimalų Konstitucinio Teismo teisėjo devynerių metų darbo stažą laikyti pagrindu taikyti TVPĮ 6 straipsnio I dalį, pagal kurią šiame įstatyme nustatyta maksimalų, ne mažesnę kaip 20 metų, teisėjo darbo stažą turintiems asmenims teisėjų valstybinė pensija apskaičiuojama iš paskutinių 5, prieš nustojant eiti teisėjo pareigas, metų teisėjo gauto darbo užmokesčio vidurkio ir skiriama 45 proc. šio dydžio (b. 1.14).

Teismas, atsižvelgęs į tai, kad pagal Konstitucijos 103 straipsnio I dalį Konstitucinio Teismo teisėjai skiriami devyneriems metams ir tik vienai kadencijai, vadovaudamasi Konstitucinio Teismo 2010 m. birželio 29 d. nutarimu, atsižvelgdama į tai, kad Konstitucinio Teismo teisėjas neturi Konstitucinės galimybės savo pareigų vykdyti ilgesnį, nei Konstitucijos 103 straipsnio dalyje numatytą maksimalų devynerių metų terminą, taip pat atsižvelgdama į Konstitucijos 109 straipsnio 2 dalį ir konstitucinį teisinės valstybės principą, padarė išvadą, kad maksimalią devynerių metų kadenciją išdirbęs Konstitucinio Teismo teisėju asmuo pagal TVPĮ 6 straipsnio I dalies analogiją įgijo teisę gauti maksimalią 45 proc. dydžio teisėjo valstybinę pensiją. Iš atsakovo 2010 m. lapkričio 2 d. rašto Nr. 4R-1586-(4.34) teisėjų kolegija nustatė, kad pareiškėjai taikant 45 proc. nuo darbo užmokesčio, gauto dirbant Konstitucinio Teismo teisėja, vidurkio, jos valstybinės teisėjo pensijos dydis būtų 6 235,76 Lt (b. 1. 66). Taip pat teismas priteisė iš atsakovo 2 813,19 Lt neišmokėtos teisėjų valstybinės pensijos skirtumą, kuris nepagrįstai atsirado dėl to, kad atsakovas, sudėjęs pareiškėjos, kaip buvusios teisėjos, valstybinę pensiją ir jos valstybinę socialinio draudimo pensiją, be pagrindo taikė ribojimą - 1,3, o ne 1,5 (b. 1. 68).

Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad pareiškėjai gaunant teisėjo valstybinę pensiją, sumažintą remiantis antikonstitucinėmis normomis, nuo 2007 m. rugsėjo 24 d. iki 2010 m. rugsėjo 30 d., pareiškėjai buvo padaryta 154 873,58 Lt turtinė žala (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.271 straipsnio I dalis, toliau - ir CK) (b. 1. 66-71). Ginčijamą teisėjų valstybinės pensijos dydį ir jos ribojimą lėmė Konstitucijai prieštaraujančios TVPĮ nuostatos. Iš Konstitucijos kyla Lietuvos valstybės prievolė pašalinti dėl Konstitucijos pažeidimo atsiradusius padarinius. Pareiškėja, gindama savo konstitucines teises į teisėjo valstybinę pensiją, skundą teismui padavė 2007 m. gruodžio 14 d. (b. I. 2-8). Teisėjų valstybinė pensija mokama iš

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 września 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 września 2015

valstybės biudžeto. Pagal Konstituciją, Vyriausybė rengia valstybės biudžeto projektą ir teikia jį Seimui, vykdo valstybės biudžetą, teikia Seimui biudžeto įvykdymo apyskaitą (Konstitucijos 94 straipsnio 4 punktą). Vyriausybė, atstovaudama Lietuvos valstybei, turi pareigą ir Konstitucinius įgaliojimus išmokėti teismo priteistą teisėjų valstybinės pensijos sumą. Pagal CK 6.37 straipsnio 2 dalį skolininkas privalo mokėti įstatymų nustatyto dydžio palūkanas už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme iki teismo sprendimo visiškai įvykdymo, todėl netinkamo prievolės išmokėti teismo priteistą teisėjų valstybinę pensiją vykdymo atveju turėtų būti mokamos CK 6.210 straipsnio I dalyje nustatyto dydžio palūkanos. Teisėjų kolegija pareiškėjos skundo dalį dėl įpareigojimo Vyriausybei išmokėti iš Lietuvos valstybės priteistą teisėjų valstybinės pensijos sumą ir palūkanas netenkino, nes neišmokėtos sumos Šiuo teismo sprendimu buvo priteistos ir ginčas dėl jų nemokėjimo nekilęs.

III.

Atsakovas Nacionalinė teismų administracija (toliau - ir apeliantas) apeliaciniu skundu (b. 1. 121-123) prašo panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2010 m. gruodžio 27 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą; atidėti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2010 m. gruodžio 27 d. sprendimo vykdymą vieneriems metams nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.

Apeliacinis skundas grindžiamas iš esmės tais pačiais argumentais, kaip ir atsiliepimas į pirmosios instancijos teismui pateiktą pareiškėjos skundą. Papildomai nurodoma, kad:

1. Teismas nevertino aplinkybės, jog atsižvelgiant į susiklosčiusią situaciją bei siekiant užtikrinti apelianto, kaip viešojo administravimo subjekto, iš Konstitucijos ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo kylančių funkcijų, susijusių su teisėjų socialinėmis garantijomis nutrūkus jų įgaliojimams, tinkamą įgyvendinimą, bei vadovaujantis teisėtų lūkesčių apsaugos principu, buvo priimtas 2010 m. lapkričio 17 d. įsakymas Nr. 9FB-10-(4.46) „Dėl teisėjų valstybinių pensijų“, kuriuo nurodyta mokėti teisėjams valstybines pensijas pagal teisinį reglamentavimą, galiojusį iki Konstitucinio Teismo 2010 m. birželio 29 d. nutarimo. Šiame įsakyme nurodyta, kad jis galios iki bus priimti Konstituciją atitinkantys teisėjų valstybinių pensijų skyrimą ir mokėjimą reglamentuojantys teisės aktai. Tokiu būdu bus užtikrinta ne tik TVPĮ 7 straipsnio I dalyje numatyta apelianto pareiga -skirti ir mokėti teisėjų valstybines pensijas, - bet ir nepaneigta teisėjų, kaip valstybinių pensijų gavėjų, socialinių garantijų nutrūkus jų įgaliojimams esmė bei paskirtis.

2. Teismas, įpareigodamas apeliantą pareiškėjai mokėti 6 235,76 Lt dydžio teisėjo valstybinę pensiją, pažeidė Konstitucijos 5 straipsnyje įtvirtintą valdžių padalijimo principą, t y. teismas iš esmės pasisakė dėl klausimų, kuriuos pagal kompetenciją priklauso spręsti įstatymų

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 września 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 września 2015

leidžiamajai ir (ar) vykdomajai valdžiai.

3. Šiuo metu rengiami teisėjų pensinio aprūpinimo reglamentavimo pakeitimai, ir, kol nėra aiškos koncepcijos, tenkinant pareiškėjos skundo reikalavimus, pareiškėja, lyginant su kitais teisėjų valstybinių pensijų gavėjais, atsidurtų diferencijuojamoje padėtyje, t. y. būtų pažeistas konstitucinis asmenų lygiateisiškumo principas.

4. 2011 m. apelianto biudžete numatyta teisėjų valstybinėms pensijoms išmokėti suma planuota nesant teisinio reglamentavimo, atitinkančio Konstituciją, ir, įvertinus esamą valstybės ekonominę bei finansinę situaciją, dėl kurios valstybėje laikinai sumažintos išlaidos, gali kilti sunkumų vykdant teismo sprendimus šioje ir analogiškose bylose, kurių atsiradimo tikimybė yra didelė (iš viso teisėjų valstybinių pensijų gavėjų yra 77). Taip pat ypač svarbu, kad teismų praktika iš esmės analogiškose bylose būtų formuojama vieninga linkme, nes, priešingu atveju, kiltų pavojus pažeisti konstitucinį visų asmenų lygybės įstatymui ir teismui principą. Taigi įvykdžius šį teismo sprendimą, gali nelikti lėšų kitų teisėjų valstybinių pensijų gavėjų socialinių garantijų užtikrinimui.

5. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau - ir CPK) 271 straipsnio I dalyje ir 284 straipsnio I dalyje numatyta, kad teismas, priimdamas sprendimą, reikiamais atvejais nustato konkrečią sprendimo įvykdymo tvarką bei terminą, teismo sprendimo įvykdymą atideda arba išdėsto, atsižvelgdamas į turtinę abiejų šalių padėtį ar kitas aplinkybes. Kadangi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas nereglementuoja teismo sprendimo įvykdymo atidėjimo ar išdėstymo, pagal analogiją taikytinos aukščiau minėtos CPK normos.

Atsakovas Lietuvos valstybė, atstovaujama Lietuvos Respublikos Vyriausybės, atsiliepimu į apeliacinį skundą (b. 1. 133-134) prašo patenkinti atsakovo Nacionalinės teismų administracijos prašymą atidėti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2010 m. gruodžio 27 d. sprendimo įvykdymą vieneriems metams nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.

Atsakovas iš esmės sutinka su apeliacinio skundo argumentais ir papildomai nurodo:

1. Nors pirmosios instancijos teismas pasisakė apie tai, kad teisėjų valstybinė pensija mokama iš valstybės biudžeto, kurio projektą rengia Vyriausybė ir teikia jį Seimui, tačiau nevertino visos valstybės skolos ir galimybės rasti papildomų lėšų vykdyti teismų sprendimus, kuriais buvo priteista neišmokėta teisėjo valstybinės pensijos dalis. Valstybės sunki ekonominė ir finansinė padėtis konstatuota Seimo 2008 m. gruodžio 9 d. nutarimu Nr. XI-52 patvirtintos Penkioliktosios Vyriausybės veiklos programos II dalyje „Krizės įveikimo planas“ bei

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 września 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 września 2015

Vyriausybės 2009 m. spalio 14 d. nutarimu Nr.1295 „Dėl ekonomikos sunkmečio“.

2. Seimas, priimdamas 2010 m. gruodžio 9 d. Lietuvos Respublikos 2011 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą Nr. XI-1210, atsižvelgė į šio įstatymo preambulėje išdėstytas aplinkybes ir konstatavo, kad valstybės ekonominė ir finansinė būklė išlieka itin sunki ir nėra pagrindo konstatuoti, kad būtų numatoma gauti ar būtų sukaupta lėšų, reikalingų nesumažintiems atlyginimams ir pensijoms mokėti, todėl valdžios sektoriaus išlaidos 2011 m. turi būti tvirtinamos laikantis sumažintų atlyginimų ir pensijų dydžių. 2011 m. ne tik atsakovui Nacionalinei teismų administracijai, bet ir jokiai kitai institucijai nėra numatyta ar skirta papildomų lėšų vykdyti teismų sprendimus, kuriais buvo priteista neišmokėta teisėjo valstybinės pensijos dalis, todėl 2011 m. įvykdyti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2010 m. gruodžio 27 d. sprendimo dalį dėl 154 873,58 Lt neišmokėtos teisėjo valstybinės pensijos dalies nebūtų jokių galimybių.

" Pareiškėja Teodora Staugaitienė atsiliepimu į apeliacinį skundą (b. L 128-132) prašo Vilniaus apygardos administracinio teismo 2010 m. gruodžio 27 d. sprendimą palikti nepakeistą, o apelianto Nacionalinės teismų administracijos apeliacinį skundą atmesti.

Atsiliepimas į apeliacinį skundą grindžiamas iš esmės tais pačiais argumentais, kaip ir skundas pirmosios instancijos teismui. Papildomai paaiškinama, kad:

1. Pirmosios instancijos teismas negalėjo atsižvelgti į apeliaciniame skunde minimą teisės taikymo aktą - 2010 m. lapkričio 17d. įsakymą, kuriame nurodyta, kad tol, kol bus priimti nauji teisėjų valstybinių pensijų skyrimą ir mokėjimą reglamentuojantys teisės aktai, teisėjų valstybines pensijas mokėti pagal Konstitucijai prieštaraujantį teisinį reglamentavimą. Pagal oficialiąją konstitucinę doktriną, tai, kad Konstitucinio Teismo nutarimu įstatymo nuostatos yra pripažintos prieštaraujančiomis Konstitucijai, nereiškia, jog teismai, sprendžiantys bylas, kuriose iškyla šių nuostatų taikymo klausimas, gali jų nespresti vien dėl to, kad įstatymų leidėjas atitinkamų santykių dar nėra deramai suregulavęs įstatymu. Spręsdami tokias bylas teisinio reguliavimo spragas teismai turi užpildyti *ad hoc* (inter alia naudodami teisės analogiją, taikydami bendruosius teisės principus, taip pat aukštesnės galios teisės aktus, pirmiausia Konstituciją).

2. Apeliacinio skundo argumentas, kad teismas, įpareigodamas Nacionalinę teismų administraciją mokėti pareiškėjai teismo sprendime nustatyto dydžio teisėjų valstybinę pensiją, išsprendė įstatymų leidžiamosios ir (ar) vykdomosios valdžios kompetencijai priklausantį klausimą ir taip pažeidė Konstitucijos 5 straipsnyje įtvirtintą valdžių padalijimo principą, yra nepagrįstas. Konstitucinis Teismas 2006 m. rugpjūčio 8 d. sprendime pažymėjo: „Jeigu teis atvejais, kai atitinkamas teisėkūros subjektas nėra įvykdęs savo konstitucinės pareigos - nėra išleidęs teisės akto (aktų), kuriuo (kuriais) vietoje teisės akto (jo dalių), Konstitucinio Teismo nutarimu pripažinto prieštaraujančiu aukštesnės galios teisės aktui, inter alia Konstitucijai, būtų nustatytas naujas (kitoks) teisinis reguliavimas, kuris būtų suderintas su tais aukštesnės galios

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 września 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 września 2015

teisės aktais, inter alia su Konstitucija, teismai dėl kokių nors priešasčių vengtų įgyvendinti savo konstitucinius įgaliojimus taikyti inter alia bendruosius teisės principus, taip pat aukštesnės galios teisės aktus, pirmiausia Konstituciją - aukščiausiąją teisę, ir šitaip užtikrinti žmogaus teises ir laisves, reikėtų konstatuoti, kad teismai neatlieka savo konstitucinės paskirties vykdyti teisingumą, kad jie ignoruoja konstitucinius teisinės valstybės ir teisingumo principus, bendrąjį teisės principą ubi ius, ibi remedium, Konstitucijos 6 straipsnio I dalies nuostatą, kad Konstitucija yra tiesiogiai taikomas aktas, taip pat kad asmuo gali patirti žalą ir nebūti apgintas, jo teisės ir laisvės, teisėti interesai ir teisėti lūkesčiai gali nebūti užtikrinti vien dėl to, kad atitinkamas teisėkūros subjektas, t. y, valstybės institucija, nevykdo savo konstitucinės pareigos .

3. Konstitucinio asmenų lygiateisiškumo principo atžvilgiu svarbu tai, kad vienodai būtų traktuojami asmenys, esantys tokioje pačioje teisinėje padėtyje, taigi kad tokio pat teismo ginčo atveju bet kuris kitas asmuo, buvęs Konstitucinio Teismo teisėju visą Konstitucijoje nustatytą devynerių metų kadenciją, būtų traktuojamas taip pat. Naujas teisinis reguliavimas galios ateičiai, jo nuostatos negalės būti taikomos buvusiems ir dabar esantiems santykiams, todėl neteisinga teigti, kad teismą galėtų saistyti būsimo teismo reguliavimo koncepcija.

4. Jeigu, įsiteisėjus teismo sprendimui, jo vykdymas būtų atidėtas dar vieneriems metams, tai labai neigiamai paveiktų pareiškėjos interesus, nes pensija pareiškėjai yra vienintelis pragyvenimo šaltinis. Apeliantas, kaip teisėjų valstybinės pensijas mokanti institucija, turi iš anksto imtis būtinų priemonių ir pasirengti laiku ir tinkamai įvykdyti teismo sprendimą. Apeliantas nepateikė įrodymų apie esminius sunkumus, dėl kurių jis negalėtų to padaryti.

Teisėjų kolegija konstatuoja:

IV.

Apeliacinis skundas atmestinas.

Nagrinėjamoje byloje kilo ginčas dėl teisėjų valstybinės pensijos skaičiavimo ir mokėjimo pareiškėjai.

Teisėjų valstybinė pensija buvo numatyta 2002 m. liepos 2 d. priimtu Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymu, kuriuo pakeista Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio 3 dalis, ją išdėstant taip: „Kiekvienas šio įstatymo I straipsnio I dalies 3-6 punktuose nustatytos valstybinės pensijos dydis bei šios pensijos dydžio ir tam pačiam asmeniui paskirtų pagal šio straipsnio pirmąją dalį valstybinių pensijų ir valstybinių socialinio draudimo pensijų bendra suma vienam asmeniui negali viršyti

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 wrzesnia 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 wrzesnia 2015

užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija, Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,5 dydžio. Pensijos dydžio ribojimą taiko pensiją mokanti institucija."

Be to, 2002 m. liepos 2 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymas, kuris įsigaliojo 2003 m. sausio 1 d. Šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje buvo nustatytas apskaičiuotos teisėjų valstybinės pensijos kartu su valstybinėmis socialinio draudimo pensijomis bei kitomis valstybinėmis pensijomis vienam asmeniui dydžio ribojimas - suma vienam asmeniui negali viršyti užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama teisėjų valstybinė pensija, Statistikos departamento paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,5 dydžio.

Lietuvos Respublikos Seimas 2009 m. gruodžio 8 d. priėmė Valstybinių pensijų įstatymo 3, 6, 8 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymą, kuriuo inter alia Valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje nustatytą maksimalų valstybinės pensijos dydį bei šios pensijos dydžio ir tam pačiam asmeniui paskirtų kitų valstybinių pensijų ir valstybinių socialinio draudimo pensijų bendros sumos vienam asmeniui maksimalų dydį sumažino nuo užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija, Statistikos departamento paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,5 dydžio iki 1,3 dydžio. Šis įstatymo pakeitimas įsigaliojo 2010 m. sausio 1 d.

Teisėjų valstybinių pensijų įstatymas nebuvo atitinkamai pakeistas, t. y. liko galioti šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalis, kurioje nustatytas minėtas ribojimas 1,5.

2009 m. gruodžio 9 d. buvo priimtas Socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinasis įstatymas, kuris, išskyrus jo 16 straipsnį, įsigaliojo 2010 m. sausio 1 d. ir galioja iki 2011 m. gruodžio 31 d. Pagal minėto įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 1 punktą šis įstatymas taikomas ir asmenims, gaunantiems valstybines pensijas, paskirtos ir mokamas pagal Valstybinių pensijų įstatymą, , Teisėjų valstybinių pensijų įstatymą, .

Socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinojo įstatymo 16 straipsnio 4 dalyje nustatytas pasiūlymas Vyriausybei iki 2010 m. liepos 1 d. parengti ir patvirtinti sumažintų valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo pensijų kompensavimo tvarkos aprašą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2010 m. birželio 29 d. nutarime konstatavo, kad: 1) Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalis (Žin., 2002, Nr. 73-3088) ta apimtimi, kuria įtvirtinant maksimalų teisėjų valstybinės pensijos dydį nėra atsižvelgta į atskirų teismų sistemų ypatumus, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnio 2 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui; 2) Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 6 straipsnio 2 dalis (Žin., 2002, Nr. 73-3088) prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnio 2 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui; 3) Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 6 straipsnio 3 dalis (Žin., 2002, Nr. 73-3088) prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnio 2 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui; 4) Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 września 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 września 2015

3 straipsnio 3 dalies (2009 m. gruodžio 8 d. redakcija) (Žin., 2009, Nr. 151-6778) nuostata „Kiekvienos šio įstatymo I straipsnio I dalies 1-5 punktuose nustatytos valstybinės pensijos dydžio ir tam pačiam asmeniui paskirtų pagal šio straipsnio I dalį valstybinių pensijų ir valstybinių socialinio draudimo pensijų bendra suma vienam asmeniui negali viršyti už praeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija, Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbto Šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,3 dydžio" (2009 m. gruodžio 8 d. redakcija) ta apimtimi, kuria formuluotė „kiekvienos šio įstatymo I straipsnio I dalies 1-5 punktuose nustatytos valstybinės pensijos" apima šio įstatymo I straipsnio I dalies 5 punkte nustatytas teisėjų valstybines pensijas, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnio 2 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui; 5) Lietuvos Respublikos socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinojo įstatymo I straipsnio 2 dalies I punktą (Žin., 2009, Nr. 152-6820) ta apimtimi, kuria nustatytą kad šis įstatymas taikomas asmenims, gaunantiems valstybines pensijas, paskirtas ir mokamas pagal Lietuvos Respublikos teisėjų valstybinių pensijų įstatymą, neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai; 6) Lietuvos Respublikos socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinojo įstatymo 16 straipsnio 4 dalis ta apimtimi, kuria Lietuvos Respublikos Vyriausybei nėra siūloma parengti ir patvirtinti dideliu mastu sumažintų valstybinių pensijų kompensavimo tvarkos aprašą, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23, 52 straipsniams, konstituciniam teisinės valstybės principui.

Konstitucinio Teismo 2010 m. birželio 29 d. nutarimas leidinyje "Valstybės žinios" buvo paskelbtas 2010 m. lapkričio 16 d.

Konstitucinis Teismas turi įgaliojimus pripažinti kitų valstybės valdžią įgyvendinančių institucijų - Seimo, Respublikos Prezidento, Vyriausybės - teisės aktus prieštaraujančiais aukštesnės galios teisės aktams, pirmiausiai Konstitucijai, tai reiškia šių aktų teisinės galios panaikinimą bei jų pašalinimą visam laikui iš Lietuvos teisės sistemos.

Pagal Konstitucijos 107 straipsnio I dalį, Lietuvos Respublikos įstatymas (ar jo dalis) negali būti taikomas nuo tos dienos, kai oficialiai paskelbiamas Konstitucinio Teismo sprendimas, kad atitinkamas aktas prieštarauja Konstitucijai, Taigi nuo oficialaus Konstitucinio Teismo nutarimo paskelbimo dienos Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo, Valstybinių pensijų įstatymo straipsniai (jų dalys), kurie yra pripažinti prieštaraujančiais Konstitucijai, negali būti taikomi.

Nagrinėjamos bylos kontekste pažymėtina tai, kad Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo nuostata, kurioje numatytas maksimalus teisėjų valstybinės pensijos ir kitų asmens gaunamų pensijų bendras dydis, keičiant Valstybinių pensijų įstatymą, nebuvo pakeista. Taigi pagal Valstybinių pensijų įstatymą maksimalus asmens valstybinės pensijos, inter alia teisėjų valstybinės pensijos, dydis bei maksimali šios pensijos ir kitų asmens gaunamų pensijų bendra suma negali viršyti užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija, Statistikos departamento paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,3 dydžio, o pagal Teisėjų valstybinių pensijų įstatymą teisėjų valstybinės pensijos ir pagal kitus įstatymus paskirtų pensijų suma negali viršyti minėto 1,5 dydžio. Teisėjų valstybinių pensijų įstatymas Valstybinių pensijų įstatymo atžvilgiu yra lex specialis, todėl atsakovui nebuvo pagrindo pareiškėjai skiriamą teisėjų valstybinę pensiją perskaičiuoti remiantis Valstybinių pensijų įstatyme numatytu ribojimu, numatančiu, kad maksimali asmens valstybinės pensijos ir

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 września 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 września 2015

kitų asmens gaunamų pensijų bendra suma negali viršyti užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija, Statistikos departamento paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio 1,3 dydžio. Nacionalinė teismų administracija, nusprendama netaikyti specialaus įstatymo, nepagrįstai atsisakė mokėti pareiškėjai teisėjų valstybinę pensiją, apskaičiuotą pagal Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 6 straipsnio 3 dalies nuostatą pritaikius ribojimą, nustatantį, kad teisėjų valstybinės pensijos ir pagal kitus įstatymus paskirtų pensijų suma negali viršyti minėto 1,5 dydžio. Iš to seka išvada, jog pirmosios instancijos teismo sprendimas apskųstoje dalyje yra teisėtas.

Apelianto argumentas, kad tokiu teismo sprendimu atsakovas yra įpareigotas vadovautis Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi, kuri pripažinta prieštaraujančia Konstitucijos 109 straipsnio 2 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui, yra atmestinas, nes minėtos įstatymo nuostatos taikymas šioje byloje reikšmingas iki 2010 m. lapkričio 16 d. - kai buvo paskelbtas Konstitucinio Teismo 2010 m. birželio 29 d. nutarimas. Klaidingu laikytinas ir kitas apelianto argumentas, kad teismas, priteisdamas pareiškėjai susidariusį teisėjų valstybinės pensijos skirtumą (2813,19Lt) ir įpareigodamas apeliantą ateityje jai mokėti 6235,76Lt dydžio teisėjų valstybinę pensiją, pažeidė Konstitucijos 5 straipsnyje įtvirtintą valdžių padalijimo principą. Teismas, kiekvienu konkrečiu atveju priimdamas sprendimą dėl teisės taikymo, vykdo teisingumą. Ši iš Konstitucijos kylanti jo veikla negali būti vertinama kaip konstitucinio valdžių padalijimo principo pažeidimas.

Be to, apeliantas aiškina, kad dėl pirmosios instancijos teismo sprendimo pareiškėja, lyginant su kitais teisėjų valstybinės pensijos gavėjais, atsidūrė diferencijuotoje padėtyje, taip pažeidžiamas konstitucinis asmenų lygiateisiškumo principas. Tokie teiginiai taip pat neteisingi, nes teismo sprendimas yra priimamas išsprendus individualų šalių ginčą ir kiekvieno asmens teisių gynimas teisme yra jo diskrecija, todėl pareiškėjos padėtis negali būti lyginama su kitų asmenų, kurie nėra apsisprendę ginti savo teisių teisme, padėtimi.

Konstitucija draudžia mažinti teisėjų atlyginimus bei socialines garantijas; bet kokie mėginimai mažinti teisėjo atlyginimą ar kitas socialines (materialines) garantijas arba teismų finansavimo ribojimas traktuotini kaip kėsینimasis į teisėjų ir teismų nepriklausomumą.

Konstitucinis Teismas yra ne kartą konstatavęs, kad įstatymais nustačius pensijų rūšis, asmenis, turinčius teisę į pensiją, pensijų skyrimo ir mokėjimo pagrindus, sąlygas, pensijų dydžius, valstybei kyla pareiga pensinio aprūpinimo santykių srityje laikytis konstitucinių teisėtų lūkesčių apsaugos, teisimo tikrumo principų. Asmenys, kuriems Konstitucijoje ar įstatyme nustatyta pensija buvo paskirta ir mokama, pagal Konstitucijos 23 straipsnį turi teisę reikalauti, kad jiems tokio dydžio išmokos, kokios buvo paskirtos ir mokamos, būtų mokamos ir toliau.

Pensijų sistema gali būti pertvarkoma tik įstatymu. Jeigu pertvarkant pensijų sistemą neliktų įstatymu nustatytų pensijų arba šių pensijų teisinis reguliavimas būtų iš esmės pakeistas, įstatymų leidėjas privalėtų nustatyti teisingą praradimų kompensavimo asmenims, kuriems tokia pensija buvo paskirta ir mokama, mechanizmą (Konstitucinio Teismo 2003 m. liepos 4 d., 2003 m. gruodžio 3 d., 2008 m. gruodžio 24 d., 2009 m. rugsėjo 2 d. nutarimai).

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 września 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 września 2015

Dėl paminėto Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimas paliekamas nepakeistas, o atsakovo Nacionalinės teismų administracijos apeliacinis skundas atmetamas.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, aiškindamas Civilinio proceso kodekso 284 straipsnio I dalies nuostatą, yra pažymėjęs, kad teismo sprendimo įvykdymas gali būti atidedamas išimtiniais atvejais, atsižvelgiant į šalių turtinę padėtį arba kai susidaro labai nepalankios aplinkybės jį įvykdyti (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato 1997 m. birželio 13 d. nutarimo Nr. 5 „Dėl įstatymų reguliuojančių teismo sprendimo priėmimo ir išdėstymo tvarką, taikymo teismų praktikoje“ 13 punktą).

Teisėjų kolegijos vertinimu, atsakovo nurodomos aplinkybės dėl valstybės 2011 metams skirtų lėšų teisėjų valstybinėms pensijoms mokėti trūkumo nėra išskirtinės ar labai nepalankios Civilinio proceso kodekso 284 straipsnio I dalies taikymo prasme. Savo prašymo atsakovas nepagrindė įrodymais, kurie leistų analizuojamą situaciją vertinti kaip išimtinę ir sudarytų pagrindą teismo sprendimo vykdymą atidėti. Teodoros Staugaitienės atveju nuo bylos iškėlimo teisme iki Vilniaus apygardos administracinio teismo 2010 m. gruodžio 27 d. sprendimo įsiteisėjimo praėjo ketveri metai, kas laikytina pakankamu laiku tarpu pasirengti tinkamam teismo sprendimo vykdymui.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 140 straipsnio I dalies I punktu, teisėjų kolegija nutaria:

*

Atsakovo Nacionalinės teismų administracijos apeliacinį skundą atmesti. Vilniaus apygardos administracinio teismo 2010 m. gruodžio 27 d. sprendimą palikti nepakeistą.
Nutartis neskundžiama.

Teisėjai

Artūras Drigotas, Ričardas Piličiauskas, Dainius Raižys

PS.

I. Ištraukos iš Lietuvos Respublikos Konstitucijos:

LIETUVIŲ TAUTA

(...)- siekdama atviros, teisingos, darnios pilietinės visuomenės ir teisinės valstybės, atgimusios Lietuvos valstybės piliečių valia priima ir skelbia šią KONSTITUCIJĄ.

Dėl įsakymų pakeitimo, teisėjų valstybinės pensijos ir palūkanų priteisimo

Autor: LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

Niedziela, 20 wrzesnia 2015 - Poprawiony Niedziela, 20 wrzesnia 2015

29 straipsnis

Įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs.

Žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu.

52 straipsnis

Valstybė laiduoja piliečių teisę gauti senatvės ir invalidumo pensijas, socialinę paramą nedarbo, ligos, našlystės, maitintojo netekimo ir kitais įstatymų numatytais atvejais.

II. Teisėja Teodora Staugaitienė gauna ir senatvės pensiją.